

Warszawa, dnia 8 stycznia 2025 r.

Pan Radosław SIKORSKI
Minister Spraw Zagranicznych
Al. J. Ch. Szucha 23
00-580 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

Przejęcie władzy przez koalicję partii demokratycznych, będące efektem wyborów jakie się dokonały wolą milionów Polek i Polaków 15 października 2023 r., także przy aktywnym udziale środowisk, które reprezentuje Federacja Stowarzyszeń Służb Mundurowych RP, otworzyło drogę do naprawy bezmiaru krzywd, wyrządzonych naszym Koleżankom i Kolegom w 2016 r. przez ówczesną większość parlamentarną.

Doceniamy wszystkie działania Rządu RP, pod przewodnictwem Premiera Donalda Tuska, zmierzające do realizacji pkt. 20. Umowy koalicyjnej, przewidującej wprowadzenie rozwiązań przywracających prawa nabyte emerytom i rencistom pobierającym świadczenia na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. Chodzi tu więc o naprawienie krzywd spowodowanych drastycznym obniżeniem ich świadczeń emerytalnych na podstawie ustawy nowelizującej z 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, zasadnie zwanej przez nas ustawą represyjną.

Z racji podziału zadań i właściwości poszczególnych resortów, główną rolę w tym zakresie odgrywa Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji pod kierownictwem Pana Ministra Tomasza Siemoniaka. Działania tam podejmowane przywracają naszą wiarę w zasady państwa prawa.

Proces przywracania honoru i godności tysiącom byłych policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i żołnierzom, często pełniącym służbę przez wiele lat po transformacji ustrojowej 1990 r. dla wolnej i demokratycznej Polski, a także ich rodzinom trwa. Odbywa się to głównie w postępowaniu odwoławczym przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych. Niestety, wielu tego nie doczekało

Już w dziesiątkach tysięcy możemy liczyć prawomocne wyroki sądów przywracających skarżącym świadczenia emerytalne. Ich uzasadnienia jasno wskazują, że nie pełnili oni służby na rzecz tzw. państwa totalitarnego, a tym samym odebranie im świadczeń emerytalnych nie miało żadnych podstaw. Podobnie uzasadniane są Decyzje Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, wydawane w ramach kompetencji własnych w trybie szczególnym przewidzianym w art. 8a ww. ustawy z 16 grudnia 2016 r., wyłączające wobec wnioskodawców restrykcyjne przepisy tej ustawy.

W kontekście powyższego z zaskoczeniem i absolutnym niedowierzaniem przyjęliśmy Stanowisko Pełnomocnika Ministra Spraw Zagranicznych do spraw postępowań przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka (DPT.731.178.2024/12), pn. „OBSERWACJE W SPRAWIE DOPUSZCZALNOŚCI I ZASADNOŚCI” z 5 listopada 2024 r. w sprawie przeciwko Polsce (Skarga nr 29761/22) . Rzeczą dotyczy postępowania zainicjowanego skargą jednej z osób dotkniętych represjami.

Zawarte w ww. Stanowisku tezy i opinie stoją w absolutnej sprzeczności wobec stanowiska Rządu RP wyłonionego po wyborach z 15 października 2023 r., dotyczącego bezzasadnego pozbawienia praw emerytalnych wielu byłych policjantów, żołnierzy i funkcjonariuszy służb mundurowych. Domyślamy się, że tego rodzaju wystąpień mogło być znacznie więcej.

Nie przesądzamy treści orzeczenia jakie zapadnie przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka w Strasburgu. Niemniej jednak nie do pomyślenia jest akceptowanie przez przedstawiciela MSZ, a więc i obecnego Rządu RP, stojącego na straży praworządności i zasad państwa prawa wyrażonych w Konstytucji RP, fałszywych tez przeczącym tym zasadom. Przywoływanie demagogicznych argumentów, które legły u podstaw uchwalenia nieludzkiego prawa w postaci ww. ustawy, odczytujemy jako absolutne niezrozumienie tego, co się stało w Sali Kolumnowej Sejmu w dniu 16 grudnia 2016 r. Zaprezentowana wówczas pogarda do prawa, w wydaniu ówczesnej większości rządzącej, przejdzie do historii jako czarny dzień polskiego parlamentaryzmu, z masowym i zbiorowym krzywdzeniem ludzi w tle.

Nie sposób nie wiedzieć, że uchwalone wówczas prawo nie miało nic wspólnego z poczuciem sprawiedliwości społecznej. Opinię tą podziela Sąd Najwyższy, Rzecznik Praw Obywatelskich oraz wiele uznanych autorytetów prawnych, w tym organizacje pozarządowe, z Helsińską Fundacją Praw Człowieka włącznie. Dokumenty prezentujące stanowiska ww. podmiotów w tej kwestii są powszechnie znane i dostępne.

W takich oto okolicznościach w ww. Stanowisku Pełnomocnika Ministra Spraw Zagranicznych, a więc i polskiego Rządu z 5 listopada 2024 r. możemy przeczytać m.in. :

1) *„Rząd zwraca uwagę, że ingerencja w prawa skarżącej została dokonana na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. Przepisy te wprowadziły ograniczenia emerytur przyznanych osobom, które pełniły służbę na rzecz totalitarnego reżimu. Celem tej regulacji było pozbawienie osób, które uzyskały emerytalne przywileje w sposób niesprawiedliwy w stosunku do przeciętnego obywatela, korzyści wynikających z ich pracy na rzecz państwa totalitarnego”.*

Jest to teza z gruntu nieprawdziwa. Dowiodły tego tysiące wyroków sądowych wydanych w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2018-2024, a także decyzje obecnego Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, wydawane, w ramach kompetencji własnych, przywracające represjonowanym świadczenia emerytalne. Ich uzasadnienia dowodzą dokładnie czegoś przeciwnego niż ww. tezy będące stanowiskiem Ministra Spraw Zagranicznych

obecnego Rządu Polskiego. Wyroki takie zapadają nadal.

2) *„Obniżenie emerytury skarżącej nie było podyktowane jej osobistą winą ani odpowiedzialnością za naruszenia praw człowieka, ale wynikało z faktu, że przyznane jej świadczenia miały charakter niesprawiedliwy w kontekście społecznej równości (...) W świetle powyższego, Rząd stoi na stanowisku, że ingerencja w prawa skarżącej była uzasadniona interesem publicznym i zgodna z warunkami przewidzianymi w prawie, w rozumieniu art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji” (...).*

„Rząd Rzeczypospolitej Polskiej podkreśla, że przepisy ustawy nowelizującej z 2016 roku zostały wprowadzone w zgodzie z zasadami demokratycznego państwa prawa oraz z uwzględnieniem fundamentalnych wartości zawartych w Konwencji. Władze krajowe dokonały starannej analizy skutków regulacji dla osób dotkniętych zmianami, a także zapewniły odpowiednie mechanizmy prawne umożliwiające dochodzenie roszczeń przez osoby uważające się za pokrzywdzone. Przyjęte przepisy są zgodne z celem przywrócenia równowagi społecznej oraz ograniczenia przywilejów, które były nieuzasadnione z punktu widzenia zasad sprawiedliwości społecznej”.

Zacytowane wyżej fragmenty są nie tylko zakłamaniem rzeczywistości, ale nadto gloryfikują odpowiedzialność zbiorową, niedopuszczalną w demokratycznym państwie prawa, bez względu na to, jaką formę przybiera. Wręcz ocierają się o aberrację. Np. absolutną nieprawdą, znaną powszechnie jest to, że uregulowania prawne zostały wprowadzone w zgodzie z zasadami demokratycznego państwa prawa, albo że ówczesne władze zapewniły odpowiednie i skuteczne mechanizmy prawne umożliwiające dochodzenie roszczeń przez osoby uważające się za pokrzywdzone. Niezależnie od tego autor Stanowiska MSZ powinien wiedzieć, że ustawa z 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...), do której się odwołuje, obejmuje swoim represyjnym działaniem zarówno osoby, które zakończyły służbę przed 1990 r. i nigdy nie dopuściły się jakiegokolwiek czynu niegodnego, jak i byłych policjantów, żołnierzy i funkcjonariuszy innych służb, którzy w 1990 r. zostali pozytywnie zweryfikowani przez ówczesne władze wolnej i suwerennej Polski. Zostali oni przyjęci do służby w Policji i innych służbach mundurowych dlatego, że spełnili wymóg nieposzlakowanej opinii i obok szeregu innych warunków, ślubowali „...służyć wiernie Narodowi Polskiemu, chronić ustanowiony Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej porządek prawny, strzec bezpieczeństwa Państwa i jego obywateli, nawet z narażeniem życia”. Oni dochowali wierności złożonej przysięgi. Poprzednia większość parlamentarna wcześniejsze ustalenia i uregulowania ustawowe bezceremonialnie złamała. Takie działanie stanowi zaprzeczenie zasady zaufania obywateli do własnego Państwa stanowiącego przez niego prawa. Ubolewamy, że okoliczności te są nieznanne autorowi ww. Stanowiska, mimo że treść dot. tej materii jest wiedzą dostępną powszechnie. Na szczęście okoliczności te są doskonale znane przedstawicielom MSWiA.

W świetle przedstawionych wyżej okoliczności nie sposób zrozumieć intencji, które przyświecały zredagowaniu ww. Stanowiska przez Pełnomocnika Ministra Spraw Zagranicznych i przedstawiciela Rządu RP o takiej a nie innej treści, w ramach procedury postępowania przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka.

Stała się rzecz zła, nie tylko z powodu oczywistej rozbieżności w sposobie traktowania osób represjonowanych, byłych policjantów, żołnierzy i funkcjonariuszy, przez urzędników dwóch resortów tego samego Rządu, ale także z punktu widzenia konkretnych osób skarżących, których ww. Stanowisko, o tak pejoratywnej treści wprost dotyczy.

W związku z powyższym będziemy zobowiązani Panu Ministrowi za spowodowanie

podjęcia niezbędnych i możliwie szybkich działań zmierzających do zmiany dotychczasowej praktyki i ocen formułowanych w Stanowiskach polskiego Rządu przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka dot. skarg emerytów i rencistów służb mundurowych. Wiemy, że tego rodzaju Stanowiska, formułowane w imieniu Rządu RP, będą czynnością powtarzalna.

Oczekiwaliśmy uwzględnienia przez Pełnomocnika Ministra Spraw Zagranicznych do spraw postępowań przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka aktualnego stosunku Rządu RP do spraw osób represjonowanych ustawą z 16 grudnia 2016 r. oraz absolutnie dominującej linii orzeczniczej polskich sądów pracy i ubezpieczeń społecznych przywracających poszkodowanym należne im świadczenia emerytalne.

Będziemy wdzięczni za ustosunkowanie się do opisanej wyżej sytuacji i udzielenie nam odpowiedzi.

Do wiadomości:

1. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji – Pan Tomasz Siemoniak,
2. Minister Sprawiedliwości – Pan Adam Bodnar.

z wymiaru racunku

Przewodniczący FSSM RP

Budzyński

płk dypl. w st. spocz Henryk Budzyński